

Kysymyksiä ja vastauksia koskien SVT:n ja Ylen selvitystä

SVT Ruotsissa ja Yle Suomessa ovat tarkastelleet Diabetes Wellness säätiötä Ruotsissa ja Suomessa syyskuussa 2025 julkaistuissa artikkeleissa ja ohjelmissa. Suhtaudumme tarkasteluun myönteisesti. On tärkeää, että kaikki varainkeruujärjestöt ovat avoimia kriittiselle median tarkastelulle. Se auttaa meitä parantamaan toimintaamme ja korjaamaan puutteita. Olemme ylpeitä työstämme, mutta näemme myös asioita, joita haluamme parantaa tulevaisuudessa.

Keräämme varoja ennaltaehkäisevään työhön, tutkimukseen sekä diabetesta sairastavien tukemiseen ja auttamiseen. Toimintamme on voimassa olevien säännösten mukaista. Ruotsissa meitä valvoo lääninhallitus. Meillä on niin sanottu 90-konto, joten meitä valvoo Svensk Insamlingskontroll. Suomessa meitä valvoo, kuten kaikkia keräysjärjestöjä säännöllisesti Poliisihallitus. Molemmissa maissa meillä on valtuutettuja tilintarkastajia vakiintuneista tilintarkastusyhteisöistä, jotka tarkastavat sekä kirjanpitoamme että tilinpäätöksemme. Tilintarkastajat tarkastavat myös, että kerätyt varat käytetään säätiön tarkoituksiin.

Pyrimme aina antamaan oikeaa tietoa. Lahjoittajiemme luottamus on ratkaisevan tärkeää toiminnallemme. Aina on kuitenkin asioita, joita voimme tehdä paremmin. Kaikissa varainkeruutoiminnoissa voi tapahtua virheitä, esimerkiksi edesmenneiden henkilöiden ja postituksen lopettamista toivovien henkilöiden poistamisessa lahjoittajarekisteristä. Pyrimme jatkuvasti toimintaamme kehittämällä ehkäisemään tällaisia virheitä. Meillä ei tietenkään ole mitään intressiä aiheuttaa ärtymystä ja vaivaa lahjoittajillemme.

Alla on koottu joukko kysymyksiä ja vastauksia, jotka liittyvät SVT:n ja Ylen tarkastukseen. Ota meihin yhteyttä, jos sinulla on lisäkysymyksiä!

1. Kuinka paljon rahaa keräätte Ruotsissa ja Suomessa, ja mihin rahat menevät?

Keräämme vuosittain Ruotsissa 55–60 miljoonaa kruunua. Siitä 88 prosenttia käytetään tarkoitukseen, eli ennaltaehkäisevään työhön, tutkimukseen sekä diabeetikoiden tukemiseen ja auttamiseen. 23 prosenttia rahoista käytetään tutkimukseen. Luku 88 prosenttia voidaan verrata siihen, että Svensk Insamlingskontroll vaatii, että vähintään 75 prosenttia kerätyistä varoista käytetään toiminnan tarkoitukseen. Loput 12 prosenttia käytetään keräyskuluihin ja hallintoon.

Keräämme vuosittain 1,7–2 miljoonaa euroa Suomessa. Siitä yli 80 prosenttia käytetään tarkoitukseen, eli ennaltaehkäisyyn, tutkimukseen sekä diabeetikoiden tukemiseen ja auttamiseen. Loput käytetään hallintoon ja keräyskuluihin. Neljä prosenttia varoista käytetään tutkimukseen, ja pyrimme lisäämään tätä osuutta.

2. Kuinka suuri osa keräämästänne summasta menee diabetestutkimukseen?

Ruotsin säätiön perustamisesta vuonna 2006 lähtien olemme jakaneet yli 140 miljoonaa kruunua diabetestutkimukseen Ruotsissa, projekteihin, joita muuten ei ehkä olisi toteutettu. Viime vuonna säätiö jakoi Ruotsissa 13 miljoonaa kruunua yhdelletoista tutkimusprojektille. Se vastaa 23:a prosenttia kerätyistä varoista.

Suomen säätiön perustamisesta vuonna 2013 lähtien olemme jakaneet yli 450 000 euroa diabetestutkimukseen Suomessa, projekteihin, joita ei muuten olisi ehkä toteutettu. Viime vuonna säätiö jakoi Suomessa 80 000 euroa neljään tutkimushankkeeseen. Se vastaa 4,6 prosenttia kerätyistä varoista. Pyrimme jatkossa lisäämään tutkimusrahoitusta Suomessa.

3. Pidätkö keräyskirjeitä ennaltaehkäisevänä työnä ja/tai diabetesta sairastavien tukena ja apuna?

Kyllä, yksi ja sama kirje voi sisältää sekä neuvoja diabeteksestä että mahdollisuuden tukea säätiön toimintaa. Samalla tavalla henkilö, joka mittauttaa verensokerinsa verensokerimittarillamme, saa mahdollisuuden tukea toimintaamme. Kun raportoimme työstämme, arvioimme jokaisen yksittäisen kirjeen osalta, kuinka suuri osa koskee varainkeruuta ja kuinka suuri osa tiedottamista ja ennaltaehkäisevää työtä. Varainkeruun ja neuvonnan tiukka erottaminen toisistaan heikentäisi kustannustehokkuuttamme huomattavasti, jolloin voisimme tukea säätiön tarkoitusta paljon vähemmän.

4. Miksi suurempi osa varoista ei mene tutkimukseen?

Odottaessamme, että tutkimus löytää parannuskeinoon diabetekseen, on erittäin tärkeää tiedottaa sairaudesta ja sen seurauksista. Tunnistamalla riskiryhmään kuuluvat henkilöt varhaisessa vaiheessa voimme vähentää sairastuneiden määrää ja auttaa sairastuneita pitämään sairauden hallinnassa. Siksi tiedotamme diabeteksestä yleisesti, tavoittaaksemme riskiryhmään kuuluvia henkilöitä. Teemme muun muassa julkisilla paikoilla verensokerin mittauksia, jotka ovat osallistujille ilmaisia. Noin joka kymmenes tutkittavistamme saa sellaiset arvot, että kehoitamme heitä ottamaan välittömästi yhteyttä omalle terveysasemallensa. Valmistamme ja jaamme veloitusetta myös kaulaketjuja ja rannekkeita, jotka osoittavat kantajan sairastavan diabetesta, mikä voi olla hengenpelastavaa hätätilanteissa. Pyrimme lisäämään tutkimusrahoitustamme Suomessa.

5. Miksi ette voi lahjoittaa yhtä paljon rahaa tutkimukseen Suomessa kuin Ruotsissa?

Se johtuu ennen kaikkea siitä, että kulurakenne, mm. postituskulut ovat Suomessa korkeammat kuin Ruotsissa, mutta myös siitä, että toiminta on ollut käynnissä pidempään Ruotsissa kuin Suomessa.

6. Miksi annatte vaikutelman, että suurin osa kerätyistä varoista menee tutkimukseen, kun todellisuudessa vain pieni osa menee tutkimukseen?

Emme ole tarkoittaneet liioitella sitä, kuinka suuri osa kerätyistä varoista menee tutkimukseen, vaan haluamme aina tuoda esille myös sen, että varat menevät myös ennaltaehkäisevään työhön ja diabeetikoiden auttamiseen. Tarkistamme nyt verkkosivujamme, kirjeitämme ja markkinointimateriaaliamme, jotta viesti olisi selvempi kaikille.

7. Diabetes Wellness Suomi säätiön tilinpäätöksen mukaan 94 prosenttia kerätyistä varoista on mennyt ”muihin kuluihin”. Mitä muut kulut sisältävät?

Taseen erä ”muut kustannukset” sisältää kaikki muut kuin keräyskustannukset. Tähän erään sisältyvät sekä hallintokustannukset että tarkoituksenmukaiset kustannukset, eli ennaltaehkäisevän työn, tutkimuksen sekä diabeetikoiden tukemisen ja auttamisen kustannukset. Aiomme kehittää kustannusten raportointitapaamme Suomessa tulevissa tilinpäätöksissä, jotta hallintoon ja säätiön tarkoitukseen käytettävät varat on eroteltu paremmin.

8. Miten valitsette tutkimushankkeet, jotka saavat teiltä rahoitusta?

Rahoitettavien tutkimusten on joko parannettava diabetesta sairastavien ihmisten tilannetta tai vietävä meitä askeleen lähemmäksi parannuskeinoja. Saamamme tutkimusapurahahakemukset arvioi riippumaton neuvoa-antava komitea, joka koostuu 18 tutkijasta Ruotsista, Norjasta, Suomesta, Tanskasta ja Isosta-Britanniasta. Säätiön hallitus päättää heidän suositustensa perusteella, mitkä tutkimushankkeet saavat tukea.

9. Miksi lähetätte kirjeitä vanhuksille pyytääksenne rahaa?

Kirjeet ovat tehokas viestintätapa, jota monet varainkeruujärjestöt käyttävät. Diabetes on sairaus, joka koskee pääasiassa ikääntyneitä. Siksi ikääntyneille ikäryhmille suunnattu viestintä sairaudesta on tärkeä osa ennaltaehkäisevää työtä.

10. Miksi lähetätte kirjeitä, joissa on lahjoja?

Pienen lahjan lähettäminen on osoittautunut lisäävän vastaanottajan todennäköisyyttä avata kirje ja lukea sen sisältö. Lähettämämme lahjat liittyvät kirjeen sisältöön, esimerkiksi puutarhahanskat, jotka kannustavat menemään ulos ja liikkumaan. Ilmoitamme kirjeessä aina selvästi, että lahja on ilmainen ja että lahjoituksen tekeminen on vapaaehtoista.

11. Miksi lähetätte keräyskirjeitä, jotka näyttävät laskuilta?

Jos joku on tulkinut kirjeemme laskuksi, se on erittäin valitettavaa. Monet keräysjärjestöt käyttävät keräyskirjeitä, joissa lahjoituksen tekijä voi ilmoittaa haluamansa summan valmiiksi painetulla maksukortilla. Lahjoituksen tekeminen meille on aina vapaaehtoista, ja korostamme tätä aina kaikissa materiaaleissamme.

12. Onko totta, että asiakaspalveluunne on otettava yhteyttä useita kertoja, ennen kuin lopetatte kirjeiden lähettämisen?

Ei, riittää yksi yhteydenotto asiakaspalveluumme, jotta lopetamme kirjeiden lähettämisen. Emme tietenkään halua aiheuttaa ärtymystä tai vaivaa kenellekään. Joskus osoiterekisterin päivityksissä voi tapahtua virheitä. Jos joku saa meiltä kirjeitä vastoin tahtoaan, suosittelimme ottamaan yhteyttä meihin mahdollisimman pian.

13. Kuinka usein vastaanottajat saavat kirjeitä, ja miksi niin usein?

Se vaihtelee. Usein lahjoittavien henkilöille lähetetään kirjeitä useammin, harvemmin lahjoittavien kirjeiden lähettämistiheys on pienempi. Jos joku saa meiltä kirjeitä vastoin tahtoaan, suosittelimme ottamaan yhteyttä meihin mahdollisimman pian.

14. Kuinka monta kirjettä lähetätte Ruotsissa ja Suomessa?

Se vaihtelee vuosittain. Vuonna 2024 kirjeemme tavoittivat yli 200 000 kotitaloutta Suomessa ja yli 600 000 kotitaloutta Ruotsissa. Pyrimme tavoittamaan yhä laajempaa yleisöä.

15. Missä kirjeenne ja lahjanne tuotetaan?

Kirjeiden ja materiaalien suunnittelu tapahtuu Ruotsissa ja Suomessa, osittain Yhdysvalloissa tuotetun materiaalin tuella. Painatus ja pakkaaminen tapahtuu siellä, missä saamme sekä korkeaa laatua että hyvät hinnat. Olemme käyttäneet toimittajia sekä Euroopassa, Yhdysvalloissa että Kiinassa.

16. Kuinka monta lahjoittajaa teillä on Ruotsissa ja Suomessa vuosittain, esimerkiksi vuonna 2024?

Ruotsissa noin 90 000 henkilöä on lahjoittanut rahaa säätiölle. Suomessa noin 30 000 henkilöä on lahjoittanut rahaa.

17. Miksi lähetätte kirjeitä kuolleille henkilöille?

Olemme tietysti pahoillamme, jos kirjeitä on lähetetty edesmenneille henkilöille, sillä se ei todellakaan ole tarkoituksemme. Jos joku edesmennyt henkilö saa meiltä kirjeen, suosittelemme, että omaiset ottavat meihin yhteyttä mahdollisimman pian.